

POSTANOWIENIE

25 czerwca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marta Romańska

na posiedzeniu niejawnym 25 czerwca 2026 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa G.N.
przeciwko Bankowi spółce akcyjnej w W.
o ustalenie i zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej Banku spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu
z 19 września 2025 r., I ACa 72/24,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) zł z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od doręczenia pozwanemu w odpisu niniejszego postanowienia, tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

[dr]

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest

sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do powyższych przesłanek, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Pozwany wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z powołaniem się na potrzebę rozstrzygnięcia istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), które przedstawił jako pytanie: czy wobec treści wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 19 czerwca 2025 r. wydanego w sprawie C-396/24, zgodnie z którym „art. 7 ust. 1 dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie orzecznictwu krajowemu, zgodnie z którym w przypadku gdy warunek umowy kredytu uznany za nieuczciwy prowadzi do nieważności tej umowy, przedsiębiorca ma prawo żądać od konsumenta zwrotu całej nominalnej kwoty udzielonego kredytu, niezależnie od kwoty spłat dokonanych przez konsumenta w wykonaniu tej umowy i niezależnie od pozostałej do spłaty kwoty”, dopuszczalne jest przyjęcie, zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z 25 kwietnia 2024 r., sygn. akt III CZP 25/22, że „jeżeli w wykonaniu umowy kredytu, która nie wiąże z powodu niedozwolonego charakteru jej postanowień, bank wypłacił kredytobiorcy całość lub część kwoty kredytu, a kredytobiorca dokonywał spłat kredytu, powstają samodzielne roszczenia o zwrot nienależnego świadczenia na rzecz każdej ze stron”?

Skarżący powołał się również na potrzebę wykładni przepisów wywołujących rozbieżności w orzecznictwie Sądu Najwyższego (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.), tj. art. 405 k.c. w zw. z art. 410 § 1 i 2 k.c.

Zgodnie z ustaloną linią orzecznictwa, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jako na przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga określenia problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni. Skarżący powinien to

zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których ono powstało. Zagadnienie powinno być ponadto „istotne” z uwagi na wagę problemu interpretacyjnego, którego dotyczy dla systemu prawa. Skoro jednak skarga kasacyjna jest wnoszona w konkretnej sprawie, to zarówno charakter rozpoznawanego roszczenia, jak i ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy byłby związany (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym i pozwalać na jego rozstrzygnięcie.

O potrzebie wykładni przepisów prawnych jako przesłance przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania można mówić wtedy, gdy z mającego zastosowanie lub mogącego mieć zastosowanie w sprawie przepisu dekodowane są różne normy prawne, a brak jest wypowiedzi w doktrynie i orzecznictwie, które by te różnice usuwały i wyjaśniały przyczyny ich występowania. Ponadto, potrzeba wykładni przepisów prawnych nie powstaje, gdy Sąd Najwyższy zajmował co do nich stanowisko i wyrażał poglądy we wcześniej wydanych orzeczeniach, a nie zaszły żadne okoliczności uzasadniające ich zmianę.

Istniejące przez pewien czas rozbieżności w wykładni i stosowaniu przepisów regulujących zasady wzajemnych rozliczeń stron nieważnej umowy kredytu w oparciu o teorię dwóch kondycji co do jej aktualności i stosowania, które mogły powstać na gruncie wyroku Trybunału Sprawiedliwości UE z 19 czerwca 2025 r., C-396/24 zostały wyjaśnione. W tym zakresie należy odwołać się do wyroku z 8 sierpnia 2025 r., II CSKP 705/23, w którym Sąd Najwyższy stwierdził, że uzasadnienie wyroku Trybunału Sprawiedliwości UE w sprawie C-396/24 nie odnosi się ani do teorii salda, ani do teorii dwóch kondycji jako dwóch konkurujących ze sobą sposobów rozliczenia stron nieważnej umowy kredytu frankowego, lecz koncentruje się na zasadzie aktualności wzbogacenia przewidzianej w art. 409 k.c. W związku z tym należy stwierdzić, że zastosowanie teorii dwóch kondycji przy wzajemnych rozliczeniach stron znajduje podstawę w orzecznictwie sądowym i w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości UE.

W świetle kolejnych wyroków Trybunału Sprawiedliwości UE: z 27 listopada 2025 r., C-746/24, z 11 grudnia 2025 r., C-767/24 i z 22 stycznia 2026 r., C-902/24 należy przyjąć, że do zastosowania teorii salda może dojść jedynie na korzyść konsumenta, gdy przedsiębiorca występuje przeciwko niemu o zwrot świadczeń spełnionych na podstawie nieważnej umowy kredytowej. Z kolei teoria dwóch kondykcji obowiązuje w sytuacji, gdy konsument występuje o zwrot takich świadczeń.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. oraz – co do kosztów postępowania – art. 98 § 1, 1¹ i 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., § 2 pkt 6 w związku z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2023 r. poz. 1964), orzeczono jak w postanowieniu.

Marta Romańska

[dr]

[SOP]